

STOP NASILJU MEĐU DJECOM

Osobna iskaznica programa

Nasilje među djecom u školama obuhvaća širok spektar agresivnih ponašanja koja se događaju među djecom, od rješavanja sukoba nasilnim putem, neprihvatljivog izražavanja ljutnje ili frustracije do ozbiljnih incidenata uz upotrebu oružja. Osobito je zabrinjavajuće nasilništvo ili zlostavljajuće ponašanje djece koje je u engleskome govornom području poznato pod nazivom *bullying*.

Vršnjačko zlostavljanje karakteriziraju: namjera da se povrijedi drugu osobu, ponavljanje istog obrasca ponašanja u kojem je jedna strana žrtva, a druga nasilnik, te očita neuravnoteženost snaga (jači protiv slabijeg ili grupa protiv pojedinca).

Prva istraživanja o vršnjačkom nasilju iz 2002. godine ukazivala su kako je svako peto dijete u Hrvatskoj bilo izloženo učestalom nasilju. Istraživanje stavova javnosti provedeno 2003. godine o problemima s kojima se susreću djeca je pokazalo kako su građani najviše zabrinuti upravo zbog nasilja i kvalitete obrazovanja.

Ključni dokumenti, poput UN-ova „Svijeta dostojnog djece“, programa Vlade RH „Prioritetne aktivnosti za dobrobit djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2003-2005“, preporuke Europske komisije te Vijeća Europe bili su dodatan poticaj i okvir za akciju „Stop nasilju među djecom“ koji je Ured UNICEF-a u Hrvatskoj pokrenuo 2003. godine.

Program je započeo kampanjom informiranja i senzibiliziranja javnosti za problem vršnjačkog zlostavljanja, nakon čega je uslijedilo prikupljanje sredstava iz kojih se je financirala provedba u školama koje su se prijavile u program. Programu je veliku potporu pružio UNICEF-ov ambasador dobre volje Zlatan Stipišić - Gibonni, koji je u svojim medijskim nastupima govorio o problemu nasilja i pomagao u prikupljanju sredstava.

Program počiva na uvjerenju da UNICEF može okupiti snage (stručnjake, roditelje, djecu, poslovne ljude, medije, tvrtke, institucije, dužnosnike i slavne osobe) pri zajedničkom naporu stvaranja sigurnog i poticajnog okruženja za svu djecu.

Program je u cijelosti financiran iz donacija građana, poslovnih subjekata te tijela državne uprave i samouprave. Za realizaciju programa do kraja 2008. je prikupljeno više od 4.000.000,00 kuna, a vrijednost poklonjenog vremena volontera i besplatnih usluga je nemjerljiva.

Škole se dobrovoljno uključuju u program, a potom svaka škola dobije svog mentora koji ih vodi kroz proces učenja i primjene naučenog. Učitelji sami prolaze kroz sadržaje i radionice koje kasnije provode s djecom i roditeljima. Učenici aktivno sudjeluju u dogovoru o školskim vrijednostima, pravilima i posljedicama, a na razini cijele škole uspostavlja se „zaštitna mreža“ koju čine pravila, odluke, procedure i osobe koje brinu za sigurnost djece. Škola koja uspješno savlada „Sedam koraka do sigurne škole“ dobiva priznanje „Škola bez nasilja“.

Naša očekivanja su da se škola i nakon završetka ovog osnovnog programa nastavi na jednak način odnositi prema pojavi vršnjačkog zlostavljanja. To podrazumijeva definiranje vrijednosti, pravila i posljedica na početku svake školske godine, nastavak rada na SRO koristeći dodatne materijale koje je preporučio UNICEF, unapređivanje suradnje s lokalnom zajednicom, a posebno je važno da zaštitna mreža i dalje djeluje te da učenici traže i dobivaju pomoć.

U studenom 2007. godine 106 škola iz cijele Hrvatske se okupilo i donijelo odluku o osnivanju UNICEF-ove Mreže škola bez nasilja – foruma koji okuplja škole koje su stekle priznanje „Škola bez nasilja“ i zainteresiranu stručnu javnost u borbi protiv vršnjačkog zlostavljanja. Istoga dana usvojeni su i Kriteriji kvalitete i održivosti statusa „Škole bez nasilja“ te Deklaracija o zaustavljanju vršnjačkog nasilja. Spomenutim Kriterijima i Deklaracijom, svaka škola se obvezala na kontinuiran rad u održavanju uspostavljenih vrijednosti i aktivnosti usmjerenih na sprječavanje i reagiranje na vršnjačko nasilje i zlostavljanje.

Cilj *Mreže škola bez nasilja* je kroz razmjenu iskustava svih njezinih članova unaprijediti program i održati dosegnutu razinu suzbijanja nasilja. Osim toga, Mreža je zamišljena i kao vrsta otvorenog kanala komunikacije i razmjene iskustava o sprječavanju vršnjačkog nasilja na nacionalnoj i regionalnim razinama.

Rezultati programa koji se broje...

- u programu sudjeluje više od 140.000 djece iz 100 gradova i mjesta u Hrvatskoj
- program provodi više od 10.000 učitelja
- u program se do sada uključilo više od 250 škola
- 133 škole su uspješno provele sve elemente programa i dobile priznanje „Škola bez nasilja“
- u programu je educirano više od 4.000 vršnjaka pomagača
- tiskano je i podijeljeno više od 130.000 primjeraka priručnika za roditelje
- tiskano je i podijeljeno 140.000 bilježnica/priručnika za djecu na temu smanjivanja nasilja među djecom
- do kraja 2008. prikupljeno više od 4.000.000,00 kuna, najvećim dijelom od građana.

UNICEF posebno ističe pomoć i podršku Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u realizaciji ovog projekta te Agencije za odgoj i obrazovanje.

Veliku potporu su Uredu UNICEF-a za Hrvatsku pružile agencija za tržišno komuniciranje Lowe Digitel i agencija za komunikacijski menadžment Premisa.

Na ovome projektu je ostvareno partnerstvo sa Zagrebačkom bankom i Hrvatskom lutrijom.

Zlatni sponzor projekta je tvrtka Oriflame. Sponzor projekta je tvrtka Tisak.

Medijski sponzori projekta su: Europapress holding, Europlakat i Hrvatska radiotelevizija.

Veliki doprinos akciji su dali i T-Mobile, Rotary klub Varaždin 1181., Večer dalmatinske pisme, Grad Varaždin, Obiteljski i Narodni radio, Novi list, Slobodna Dalmacija, Vjesnik, Amway, 144 lokalne radijske postaje te više 20 tvrtki koje su „posvojile” škole.